

СТАНОВИЩЕ

от доц. Веска Кирилова Гювийска, Катедра „Педагогика“, Югозападен
Университет „Неофит Рилски“, гр. Благоевград,
на дисертационен труд с тема : „Интерактивен модел за обучение на
студентите в граматичните времена в английски език”,
разработен от докторант
ас. Златка Димитрова Желязкова, за придобиване на Образователната и
научна степен «доктор»

Самостоятелна форма на обучение към катедра „Педагогически и социални науки”,
Педагогически Факултет , към „Тракийски университет”, гр. Стара Загора,
Научна специалност „Теория на възпитанието и Дидактика”, Професионалното
Направление 1.2. Педагогика, област на висшето образование, 1. Педагогически
науки

научен ръководител: проф. д-р Марияна Стефанова

Биографични данни: Златка Желязкова е родена в гр. Стара Загора, на 08 08
1970 г. Завършва езикова гимназия в родния си град, и придобива бакалавърска и
магистърска степен по „Английска филология” в СУ „Кл. Охридски”- гр. София..
Работи в сферата на чуждоезиковото обучение, и има познание по английски,
френски, руски и испански език. От 2005 г, до настоящия момент е асистент по
английски език към ПФ на Тракийски Университет. Докторантката има
необходимата езиковедска и педагогическа подготовка за професионална и научна
реализация.

Актуалност на проблема: Предлаганият за разискване проблем има, както
научно-теоретична, така и практическа актуалност и перспективност, свързана с
чуждоезиковата подготовка на студенти във Висшето училище. Той е
професионално ориентиран към проблема за връзката между „чуждоезикова
компетентност” на студентите и „интерактивността” в тяхното обучение, като
фактор за повишаване на неговото качество. Научният проблем е
интердисциплинарен, свързващ дидактиката във висшето училище, методически
компетенции, психологическо и социолингвистично познание, както и
специализирани езикови умения по английски език. В този смисъл, той е и
трансверсален, доколкото се опитва да развива и надгражда базови чуждоезикови
знания, умения и компетенции за потребителите на българското училище в период
на образователни реформи и техния европейски формат. .

Познаване на проблема: Доброто познаване на проблема в случая, е
свързано с няколко основни фактора:

- разностранната езикова подготовка на докторанта и езикови специализации;
- дългогодишен педагогически стаж на докторанта в сферата на чуждоезиковото обучение в средното и висше училище;
- избор на тема, съобразно новите европейски критерии за качество на обучението и образованието в училище;

- проучване на проблема в дълбочина и стремеж към неговото ясно научно изложение, аргументация и интерпретация;
- богат инструментариум на изследването и неговия лонгитюдинален характер.

Методика на изследване

За **основен изследователски метод** е използван развиващото *лонгитюдинално научно-педагогическо моделиране* в три фази – констатираща, собствено развиваща и сравнителна (контролна). Изследването разполага с богат инструментариум и включва:

- *тестове:*

Нестандартизиран дидактически – граматичен, тест за установяване на входящото ниво на знанията, уменията и компетентностите на студентите (24);
Нестандартизиран дидактически – граматичен, тест на изходящо ниво на знанията, уменията и компетентностите на студентите (28)

- *анкети и въпросници:*

Въпросник за текущо измерване на качеството на обучението (27);
Анкетна карта» за измерване на качеството на обучението на изходно ниво (29).
Анкетна карта за входната мотивация (25); Въпросник за доминиращ стил на учене на студентите на входно ниво (26);

- *модели-* Дисертационното нововъведение в развиваща част на изследването

Като *допълнителен изследователски методи* са приложени методът на експертните оценки (експертиза на дисертационния продукт) и математико-статистически процедури на резултатите от емпиричното изследване

Характеристика и оценка на дисертационен труд

Общо представяне

Дисертацията е в обем 231 стр., от които 219 са основен текст, 30 таблици и 26 диаграми. Наличните литературни източници са общо 114, от които 83 на кирилица и 27 на латиница. Използвани са и 4 нормативни документа. Приложенията са в обем от 22 стр., 12 на брой, и са включени в отделно книжно тяло. Аналитична статистиката, е представена с 6 таблици и 17 диаграми.

Концептуална защита

Ефектът от концептуалната защита е построен върху няколко основни предпоставки:

- Връзка между «езикови» и «дискурсивни» компетенции в чуждоезикова среда;
- Връзка между «чуждоезикови компетенции» и «интерактивно базирано обучение» ;
- Връзка между «чуждоезикови компетенции», «интерактивно базирано обучение», «качество и ефективност » на обучението ;

Основните релации предполагат изследването да бъде насочено по посока на неговото синергетизиране и мултиплициране от лингвистични, общодактически и методически фактори. По този начин обучението е не само резултат, но и проц на прогресиращо саморазгръщане в хода на изследването.

Като допълнителни релационни зависимости са включени.

Връзка между «мотиви на учене», «стил на учене», «интерактивност» в обучението, «качество на обучението» в контекста на чуждоезикова подготовка на студентите.

В случая се интегрират психологически педагогически фактори, лингвистични фактори в хода на изследването.

Концептуалната защита позволява да говорим за:

- *«разкриващо се знание» в хода на изследването*, свързано с възможността «субектът» (студентите като потребители на знание) да отговори на определени изисквания и послания на средата като чуждоезикова такава;
- *«разрастващо се знание» (гнозис)*, предполагащо „екзистенциално” знание на изследователя и участниците, свързано с въпроса, не „какво”, а „как” се знае;
- *„социолингвистична мрежа”*, обвързана с пресичане на релационни зависимости от различен характер, при което капитализирането на знанието за потребителите, става с организация на дискурсивни и езикови ситуации, което разширява идеята за комуникативен подход при чуждоезиковото обучение;
- *„актуализиране на идеята за проксимална зона на развитие”*- идея на Л.С. Виготски, като основен маркер за реализиране, на дидактическо общуване в контекста на чуждоезиковото обучение и неговото оптимизиране.

Език, стил, графичен дизайн: Предвид отличната филологическа подготовка на докторанта, езикът на изследването надхвърля обичайната академична норма в изложението, и на места има есеистичен характер. Това позволява естетизиране на научния текст и неговият презентативен дух и характер. Изследването е онагледено с таблици, диаграми, графики, и съответства на изискването за графичен и технологичен дизайн. Стилът на докторанта е академичен като изказ, и хомогенен като структура, което улеснява възприемането на неговото научно послание.

Дизайн на изследването Емпиричното проучване е направено коректно, и има автентичен характер. То е разгърнато на различни кодови равнища: общопедагогически, дидактически, методически, лингвистични, психологически, но запазва своята целенасоченост по отношение на крайния научен продукт «интерактивен модел за обучение» в контекста на чуждоезиковата подготовка на студентите. Граматическата категория *»времена в английския език»* предлага висока степен на трудност в обучението и развиващата част на изследването. Стремелът в търсене на оригинална постановка, за степените на интензитет в чуждоезиковото обучение, е потърсен в контекста на интерактивността и интерактивно базирано обучение. Предложеният модел позволява да бъде разглеждан като новативен в своето научно послание.

Дисертационен продукт:

«Тримодулен интерактивно базиран модел за обучение в граматичните времена на английски език.: теоретичен, емпиричен и рационален».

Моделът преосмисля идеята за «дидактическо общуване» в глобална чуждоезикова среда, като личностно и професионално –личностно ориентиран за неговите участници.

Моделът преосмисля граматическа категория « граматични времена на английския езика» от формално и алгоритмично равнище, на ново кодово равнище, в контекста на интеракцията .

Моделът е частично приносен на емирично равнище, и приносен на рационално равнище, предвид потвърждаване на неговата ефективност и новативни възможности за разпространение и приложение при чуждоезиково обучение.

Преценка на научно-публикационна активност на докторанта

Научно-публикационната активност на докторанта е разнообразна и интензивна и включва:

- участия в международни издания, форуми, проекти и научни конференции – 18;
- участия в български издания форуми, проекти и научни конференции - 9
- статии по дисертационния проблем – три статии, от които, две в български, и една в международно издание.

В своята научна и преподавателска дейност, докторантът, е съумял да реализира своя професионален потенциал оптимално, участвайки в редица престижни международни и български научни издания, форуми, проекти. Участията са правени редовно, в съответствие с научни и творчески търсения по различни проблеми. Значима част от тях са свързани с оптимизиране на чуждоезикова компетентност в съвременното обучение.

Автореферат: Авторефератът е в обем от 48 страници, структуриран в три глави, увод, изводи и заключение, литература, приноси, и публикации по темата. Той вярно и коректно отразява основните идеи на дисертационния труд, и отговаря на академичния жанр, като стилистика, технология и дизайн. Онагледен е с таблици, графики и диаграми по повод емпиричното изследване, и чуждоезикови примери по проблематиката в контекста на представен новационен модел за обучение.

Заключение: Представеният дисертационен труд е построен, съобразно всички изисквания на академичния жанр. Защитен е своевременно с необходимите публикации в международни и български издания. Емпиричното проучване има лонгитудинален характер и е направено с вещина и професионализъм. Научният текст има ясно изразен авторски стил и научно послание. Моята крайна оценка от становището е „Да”.

29. 08. 2016 г.

доц. д-р Веска Гювийска
ЮЗУ „Неофит Рилски”
Благоевград